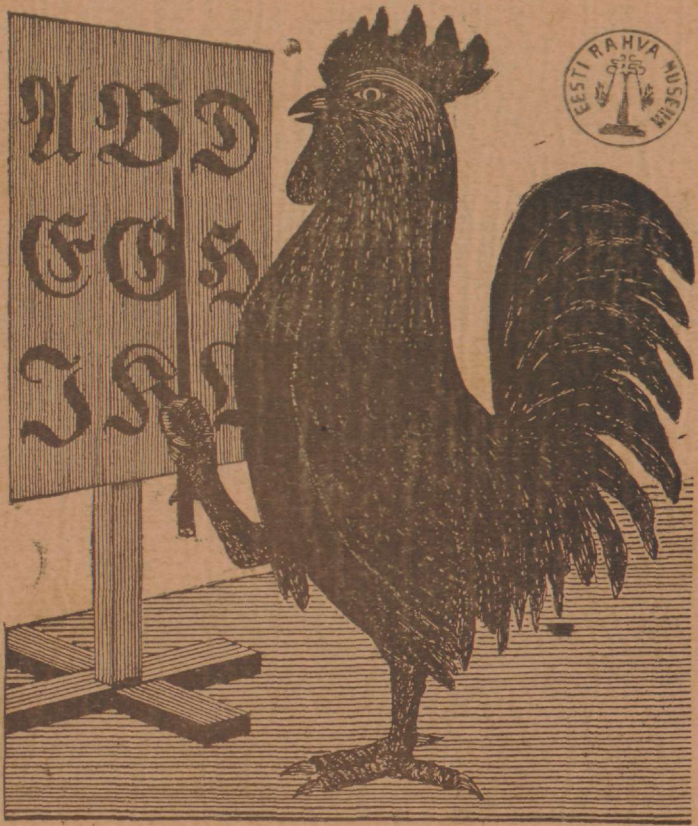

A 4123. =

ABD-raamat.

Ruffekene, tullane,
Arata mind ülesse:

Et ma hakkän hoolega
Kirjatarlust õppima!

Tartus, R. J a i k i kirjastus, 1908 a.

Hind 10 kop.

ABD-raamat.

Täieliku lugemise õpetuste ja peatükkidega.

Torju Iseseisvuse
õhust 1012.

Toimetanud O. Grossschmidt.

Jurjewis,

Trükitud A. Jaike kooliga.
1908.

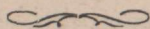
Trükitud Georg Zirk'i trüfilojas, Tartus.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

36467

ABD-raamat.

a b d e g h i j k l m n o
p r s t u w ä ö ü

A B D E G H

I K L M N O

P R S T U W

Ä Ö Ü

I. Wätkjed tähed.

1.

a e i o
a e i o

a e ae e a ea o i
oi ai ao ae i o io

ai oi ei ea
ai oi ei ea

ani

ani

2.

u

u

n

n

m

m

õ

õ

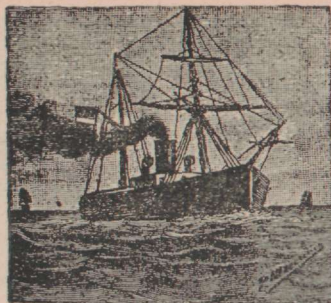
u n i uni, a i m on aim,
ema, mina, onu, nui, onu
õe! anna nuia! õe ani,

neiu nina,

minu ema ani

minu ema ani

meri

meri

3.

r   **l**   **i**   **s**
r   *l*   *i*   *s*

mõla, õla, sõra, aru, maru, meri, uni,
ei utnu; usu minu isa; uus mõla oli
suur; maa sees on ruus; minu onu
oru õis; see ei ole uus asi; sul on soe;
ole usin, laula, loe!

ole usin, laula, loe!

oraw

oraw

4.

w	t	b	p
<i>w</i>	<i>t</i>	<i>b</i>	<i>p</i>

waba, tuba, uba, luba, tuli, oli, oraw,
 asti, fasti, puur, tuur, puu on ilus, mets ja
 maa, tae=was, sae=was, õis õit=seb wi-
 lus; ma=ri on i=lus; wa=lu o=li suur;
 i=lu a=sti; pu=ru ja sa=sti; tool, tu=ba, lu=ba;

oma tuba, oma luba.

oma tuba, oma luba.

Koer

koer

5.

h

h

g

g

d

d

k

k

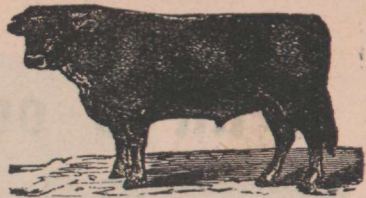
hool, wool, fool, tool, koer, aed, aeg, halb,
 poeg; a=bi on tar=wis; lōeg on leh=mal
 sar=wis; i=sa sōi=dab met=sa teed; neiu
 fae=las on feed; fo=pif hotab rub=la;

kes hoi=ab, ei hoi=ga!

kes hoi=ab, ei hoi=ga!

6.

i ü ü ö
j ü ü ä

jalg, halg, härg, juur, suur, ja=nu, ta=nu, o=ru kal= dal hüp=pas jä=nes; vööl on ü=hek=sa poe=ga; kes ko=pi=kat ei kor=ja, see rub=lat ei näe; o=ma film on ku=nin=gas; ü=hen=dus teeb tu=ge=waiks.

ära hõiska enne õhtut!

ära hõiska enne õhtut!

7.

pp ll kk tt nn

nupp, supp, tupp, kupp,
 lill, pill, kell, lell, hull,
 null, wull, ropp, kopp,
 kuff, suff, luff, tuff, kaff, paff, waff, haff, laff,
 kott, rott, lott, pott, konn, pann, kann, wann,
 po=ti kaan läks ka=tti; kan=nus seisab taar; kütt
 la=seb lin=du.

ju õitseb lill ja hüüab pill!

ju õitseb lill ja hüüab pill!

8.

a aa o oo u uu i ii

koer o=li kas=fi sa=bas
ham=mas=te=ga kin=ni ;
poi=fi saa=bas pi=gis=tas ;
kol=li ei to=hi te=ha ; pois
mi=ne koo=li ! urb on
puus ! sõrm on ru=ma=
lal lap=sel suus ; film on
hai=ge ; fiil on loom.

suur tükk ajab suu suu lõhki.

suur tükk ajab suu lõhki.

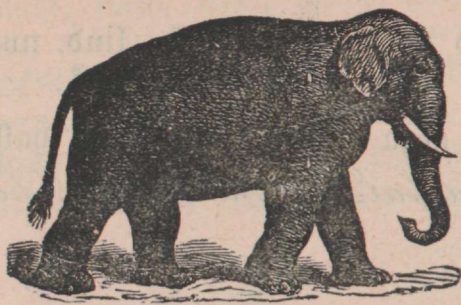
9.

ää öö üü

äär, määr, säär, jäär,
nöör, pöör, ööpik, öö,
töö, söö, lõö, mõõn,
püüd, nüüd ; öö on
möö=da nüüd ; o=ma
süüd ei tun=ne keegi ;
lähed pü=we püüd=ma,
koo=tad ka=na=gi.

elewant

elewant

10.

ae oe oi õi õu

aed, saed, waew, kaew, laew, soe, loe, koit, toit,
loit, sõit, wõit, õis, wõis, mõis, õu, nõu, kõu,
rõuk, tõuk; si-nu nõu käib ü-le jõu; mis ja
tei-selt saa-da nõu-ad, tee et i-se täi-ta jõu-ad,
õu-e all on hei-na-maa, õi-ed õits-wad i-lu-ga;
e-le-want on loom.

õige hõlma ei hakka keegi.

õige hõlma ei hakka keegi.

11.

ai ea ei ui iu au

sai, lai, wai, mai, heal, peal, seal, teal, eit, peit,
mei-e ei-de ei-e-fe-ne, kat-kes lõn-ga ket-ra-tes;
neid, meid, leid, teid; nei-ud lät-sid nel-ja-fe-si.

ui=ta=fi=wad met=sa teed; kiud, liud, nui, kui, sui,
auk, pauk, mauk, lauk;

pea aega kalliks, kuni lähed halliks.

pea aega kalliks, kuni lähed halliks.

12.

a b d e g h i j k l m n o
p r s t u w ä ö ü

arg mees is=tus rees, jä=nes hüp=pas wõ=sa sees,
me=hi=ke=ne eh=ma=tas — jä=nes arg=püks ae=was=
tas, mees siis kuf=kus kül=jeli, jä=nes arg=püks
jel=je=li, hä=das o=lid mõ=le=mad, ra=be=le=fid,
su=ri=wad; laps, loe aa=bist u=si=nas=te: noo=rus
aeg on kül=wi aeg; kes noo=rel põl=wel kül=wab,
see ldi=kab wa=na=du=ses; kui sa sel=le raa=ma=tu
lä=bi saad, siis toob isa uue; o=le hea laps ja
püüa e=da=si, sel=les sei=sab si=nu e=lu õnn!

noorus aeg on külwi aeg.

13.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
üks,	kaks,	kolm,	neli,	viis,	kuus,	seitse,	kahesja,	üheksa,	kümme.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
üks	ja kaks,	tüks,	taks,	suur	saks,	pliks	ja	plaks,	

kops ja maks, kolm, kelm, tolm, neli, weli, kuus,
juus, puus, ruus; seit-se wen=da tu=li=wad, ü=le
aa=sa joot=si=wad, nen=de ta=ga kom=ber=das,
wa=na ka=ru küü=ra=kas; ü=hel=sa ööd ja küm=me
päe=wa, laps, sul tu=leb nä=ha wae=wa, siis loed
la=du=sas=ti ja kok=ku koi=ki täh=ti=ga.

14.

wäiksed tähed peats juba
minul selged olema:
armas isa, anna luba
suuri tähti õppida.
Lukest kuni süia kohta
seda aabist oskan ju,
winnab wahel õ ehk luhta,
tunnen ikka o ja u.

II. Suured tähed.

15.

A	E	I	O
a	e	i	o
<i>A</i>	<i>E</i>	<i>I</i>	<i>O</i>

A=me-ri-ka maa on wä-ga kau-gel ; Ge=dil o=li-wad pi=sa-rad lau-gel ; Ju-han ja Juu=la niit-fi-wad hei=na ; Ol-ga sõi-tis lae=wa-ga ü=le wäi=na ; A=dam ja Ge=wa ae-ti pa-ra-dii-sist wäl=ja ; Ju-han ei tun=ne nal=ja ; O=ma film on ku=nin-gas ; Ges=ti aa=jad õit=se=mas.

16.

U	N	M	Õ
u	n	m	õ
<i>U</i>	<i>N</i>	<i>M</i>	<i>Õ</i>

Uus luud pü=hib häs=ti ; Nar=wa linn on Ges=ti-maa pii=ri peal ; Mosk=was kroo=ni=tal=se keis=rid. Õh=tu e=hal lau=lab öö=pik. Uni ei an=na uu=ta kuu=be, Ma=gami=ne maa=ni sär=ki. Õh=tu

õ=hub sõud=wad sa=la. Mats ja Ma=ri tu=li=wad
ja=la. Ma=gu lin=nu tii=wul Nu=gust pla=ga=mas.

17.

R	Q	S
r	l	s
R	L	S

Roo=si lei=dis ti=ku too=si; Lii=sa wõt=tis uu=ri
loo=si; Sal=me ei sal=li=nud se=da. Kein üt=les:
fel=lest po=le suurh hä=da. Ju=han rei=sis Root=si=
maa=le. Mih=kel käis Soo=mes. Ing=lis=maa
pea=linn Lon=don on kõige suu=rem linn il=mas.
Saa=re=maa ei o=le kau=gel.

18.

W	T	B	P
w	t	b	p
W	T	B	P

Wõ=ru ja Wil=jan=di kreis on Lii=wi=maal.
Lii=wi=maa kut=su=tak=se ka Riia ku=ber=man=guts.
See on ter=west We=ne=maast wai=ke=ne o=sa.

Tar-tu linn on Lii-wi-maal. Seal on pal-ju
koo-li-si. Laps õp-pi hoo-le-ga, et saak-sid Tar-tu
lin-na suur-te koo-li. Sak-sa-maa pea-linn on
Ber-lin. Pe-ter-burg on mei-e suu-re rii-gi
pea-linn. Seal e-lab kei-ser.

19.

S	G	D	R
h	g	d	r
<i>H</i>	<i>G</i>	<i>D</i>	<i>R</i>

Hii-na kei-sert kut-su-tak-se tae-wa po-jaks, Jaa-
pa-ni kei-sert päi-ke-se po-jaks. Daa-ni-maa on
wä-ga wäi-ke. Kell kolm su-we hom-mi-kul töu-
seb päi-ke. Hind-rik ja Hans käi-wad kar-jas.
Wa-na Da-ni-el on hai-ge. Kar-lat kii-de-ti koo-
lis ü-le kõi-ge. Georg on Ges-ti kee-li Jü-ri.

20.

J	Ä	Ö	Ü
j	ä	ö	ü
<i>J</i>	<i>Ä</i>	<i>Ö</i>	<i>Ü</i>

Ris-tija Jo-han-nes e-las Jor-da-ni ää-res. Jor-dan on
töö-ta-tud maal, seal, kus wa-nast juu-da rah-was e-la-si-wad.

Ä-ra saa i-al ä-ge-daks. Mi-le ei tee ü-he-le-gi kur-ja,
 kuid wälf lööb põ-le-ma. Öö hõl-mas ui-nub mõn-da-gi.
 Öö-pik lau-lab i-lu-sas-ti. Ü-le met-sa, ü-le maa, len-da
 lin-nu-ke-ne ja! Soo-dus õit-seb hel-las wäes, Jaa-ni
 päew on jäl-le käes! Ä-ra kar-da kur-ja kä-ra: Ü-le-ko-hus
 kaob ford ä-ra!

21.

A B C G G H J K L M N
 O P R S Z U W Ä Ö Ü

Anna; Ameerika; Bertha; Berlin; Eduard; Gustaw;
 Greakamaa; Georg, Helene, Heino, Helmi; Hiinamaa;
 Jaan; Jaapan; Karl, Kadri, Leena, Liisa, Linnamägi;
 Mari, Manui, Marie, Nikolai, Nuustago, Narwa, Nuia;
 Otepää Ott, Palu Peeter, Ranna Rein, Salu Simmun,
 Turu Tõnis, Urwa Ann, Wälgi Willem, Äkfi Uts, Öisu
 Liina, Ööpiku Wiin, Üleoja Tiiu.

22.

fepp, lepp; feppi pide, koori feppi; lepa lind, raiu leppa;
 fepp, trepp; treppi aste, pühi treppi; sepa tuba, kutsu
 feppa; palk, palga; malk, malga; falk, falga; ronk,
 ronga; kasi minema! kassi käpp; kiisu ära käppa; lori
 mees ajab lori; pori sisse ära mine; woorimees lähed
 woori pääle; lagi on ilus, laki omad saapad ära; fo-

duš ei ole laffi; see on minu jagu; jaku kaup a osta ma ei taha! anna leiwale jaffu!

23.

Dulema, tuulama; kuluma, kuulama; sonima, soonima; tibama, tippima; wadima, waatama; hulguma, hulkuma; pagema, pakkuma; kerin lõnga, keerutan keerdu; keda on tarwis? keeda mulle liha! wesi hakkab keema; waga weri; weereta waat eest ära! päike weereb looja; soe tuba, magus jutt; küll siin saab sooja! tigu ronib, wesi on tiigis; konn fargas tiiki.

24.

Pea on mul lugemine selge. Ma tahan kõike hoolega tähele panna. Isa ja ema õpetawad mind ilusasti lugema. Meile olen ma palju tänu wõlgu. Lugemise juures warrast ma enam ei tarwita. See on wana mood. Uuemad ajal tehakse kõik teisiti. Meie ajal sünnib otse ime asjasi. Ei tahaks kuidagi uskuda, kui see raamatutes ja ajalehtedes ei seisaks, kust isa kõike loeb. Ka mina saan lugemise abil palju, palju uudist teada.

III. Lugemised.

25.

Hea poisj.

Koosimäe Juku oli hea poisj. Korra tuli onu külla, kinkis talle kolm kopikat ja käskis selle eest ligidal

olewast poodist kompwekka tuua. Zuku kahmas rõõmuga mütsi ja jooksis wälja. Tänavas leidis ta aia nõjal jalutu sandi seismas. Zukul oli sandist hale. Ta mõtles: „Mis tarwis pean ma maiustama ja temal ei ole leiba.“ Siis pistis ta kolm kopikat sandile pihku ja jooksis kodu.

26.

Kaks sikku.

Sügawa jõe kitsa purde peal juhtusiwad kaks sikku teine teisele wastu tulema. „Dee lahti“ hüüdis esimene. „Kuidas sa nõnda tohid täratseda?“ kisendas teine, „mina olin ju enne sind silla peal, sellepärast pööra tagasi ja lasse [mind enne üle minna!“ — „Kuhu sa mõistuse oled jätnud?“ karjus esimene, „mina olen sinust wanem ja peaksin tagasi pööрма!“ „Ei ialgi!“ — nõnda jonnisiwad mõlemad, ega tahtnud kumbgi järele anda, kuni nad sarwedega teine-teist pokkima hakkasiwad.

Kangest pörutamisest kuffusiwad mõlemad üle silla ääre jõkke, kust nad waewalt weel eluga peasesiwad.

Raks kõwa kivi ei tee millasgi head jahu.

27.

Liisi ja nukufene.

Isa käis linnas laadal. Kui ta turul asjadega joonde saanud, ostis ta ühte ja teist asja kodu wiia. Poodi waate-afnal filmas ta ilusat nukufest. „See oleks meie Liisale paras ära osta“, mõtles isa. Ta läks poodi ja kaup oli pea koos. Kodu jõudes oli Liisi isal wärawal wastas. „Kas sarwif saia töid?“ küsis Liisi. „Paremat weel, kui sarwif saia!“ Liisi lahkatas lätt. Küll oli ta rõõm suur, kui ta antud paki seest ilusa nuku wälja arutas. Si nüüd Liisi enam püsinud. Kohe tõttas ta mängima. Ta mähkis, kussutas ja kaisutas nukufest. Ta sutsutas teda süles ja suu ääres. Ta wõttis teda põlwele ja laulis jalaga kiigutades :

Tsõits, tsõits tsõdsese
Üle oja onule,
Läbi lepfu lellale
Teed mööda tädile.
Ptru, ptru Riiga,
Toa lapsele saia.
Linna saiad sarwitised,
Linna fringlid keerulised!

28.

Kawal rebane.

Wares istus puu otsas ja hoidis juustutükki noka wahel, mis ta mõisa prügihunikust leidnud. Reinu-

wader rebane juhtus feda parajasti nägema. Kohe hakkas ta warest meelitama: „Küll ja oled tore lind! Kui ilusad ja õrnad on su sulekesed! Kui kena ja eeskujulik on su nokakene. Si ole ühelgi linnul sarnast olemas. Kui veel feda healt kuuleks, mis su õrnast juust tuleb: Ma usun, ja saaksid lindude kuningannaks!“ „Kraaks!“ hüüdis wares ja juustutükki lendas puu alla. Rebane hakkas selle suhu ja pani metsa. Wares oli heast palast ilma. Häbige lendas ta minema.
„Libe keel, eritse meel!“ ütleb wanafõna.

IV. Palwed.

1. Hommikü palwe.

Mina tänan sind, armas Issand Jumal, et Sa mind ja mu omakseid täna õõsel nii armulikult hoidsid. Hõia ja kaitse mind ka päewal ja lasse oma inglit minu ja minu omaksete üle walwada, et üksigi häda ja õnnetus meid ei tabaks. Lasse minu tööl ja õppimisel figida, ning kaswata ja hõia mind oma sõna sees, et ma sinu truult julasets ja wanemate heaks ja sõnakuulelikuks lapses kaswaksin. Kuule mind oma armsa Poja Jeesuse Kristuse pärast. Amen.

2. Öhtu palwe.

Mina tänan Sind, mu taewane Isa ja kalliskunastaja, et Sa mind sel päewal nii armulikult saatsid ja hoidsid. Sa lastsid mind oma tõe sees kõil ja näitasid mulle heldesti rada, kust ma sinu juurde wõin jõuda. Hõia ja kaitse mind ja minu omakseid ka sellel õõl ja warja meid kõiki oma helbuse tiibadega. Kuule mind, wäikest lapsustest, Sa helbe Looja oma juure halastuse ja armu pärast. Amen.

3. Hommikü laul.

Wiiji: Oh, Jeesus Kristus, tule ja.

1. Oh Jeesus, ise õnnista Mu töõd sel päewal armuga, Mind saada omas helbuses, Et ma ei effiks iganes.

2. Mu wanemaid ja warja ka Tee head weel neile lõpmata,
Ja hoia usus alati Meid kõiki õndsja surmani!

4. Shtu laul.

Mu armas, kallis Jeesuse,	Kui olen üle keelu läind
Ma pisikene lapsuse	Ja täna mõnda paha teind.
Sind palun kõigest südamest:	Siis anna andeks minule,
Mind kaitse iga kahju eest!	Sa helbe hingekarjane.

Nüüd lasje rahus hingata
Mind ja mu isa, ema ka,
Ring tee, et inglid ilusad
Meil woodi ääres walmawad.

Palwed enne jõomist.

Kõikide filmad lootwad, Issand, sinu peale, ja sina annad neile rooga omal ajal. Sina teed lahti helleded käed, ja täidab kõik, mis elab, hea meelega. Muu olgu Sumalale Isale, Pojale ja Pühale Waimule. Amen.

Issand Sumal, taewane Isa, õnnista meid ja neidfinatseid sinu andeid, mis meie sinu rohkest armust wastu wõtame, Jeesuse Kristuse, meie Issanda läbi. Amen.

Kristus ütleb: Animene ei ela mitte ükspäinis leiwast, waid igast ühest sõnast, mis Sumala juust läbi käib! Amen.

Palwed pärast jõomist.

Meie täname sind, Issand Sumal, taewane Isa, Jeesuse Kristuse oma Issanda läbi, kõige sinu ande ja häätegemiste eest, mis sa meile oled üles näitnud. Amen.

Tänage Issandat, sest tema on helde ja tema heldus kestab igawesti. Ta on meid jälle pragu armust jõõtnud ja jootnud, sellepärast olgu kiidetud tema püha nimi nüüd ja igawesti. Amen.

Meie ristiusu õpetuse wiis peatüki.

Esimene peatükk.

Jumala kümme käsku.

Esimene käsk.

Mina olen Issand, sinu Jumal. Sul ei pea mitte teisi jumalaid olema minu kõrvas.

Mis see on?

Meie peame Jumalat üle kõige asjade kartma, armastama ja tema peale lootma.

Teine käsk.

Sina ei pea Issanda oma Jumala nime mitte ilma asjata suhu võtma; sest Issand ei jäta seda nuhtlemata, kes tema nime kurjaste pruugib.

Mis see on?

Meie peame Jumalat kartma ja armastama, et meie tema nime juures mitte ei nea, ei wanni, ei lavju, ei waleta ega peta; waid et meie seda kõige häda sees appi hüüame, palume, kiidame ja täname.

Kolmas käsk.

Sina pead pühapäewa pühitsema.

Mis see on?

Meie peame Jumalat kartma ja armastama, et meie jutlust ja Sumaia sõna ei põlga; waid et meie seda pühaks peame, heal meelel kuuleme ja õpime.

Neljäs käsk.

Sina pead oma isa ja oma ema auustama, et sinu käsi hästi läib ja sina kaua elad maa peal.

Mis see on?

Meie peame Sumalat kartma ja armastama, et meie oma wana-
maid ja isandaid ei põlga ega wihasta; waid et meie neid auustame,
neid teenime, nende sõna kuuleme ja neid armsaks ja kalliks peame.

W i e s k ä s k.

Sina ei pea mitte tapma.

Mis see on?

Meie peame Sumalat kartma ja armastama, et meie oma li-
gimese ihule ühtegi kahju ega kurja ei tee; waid et meie teda aitame
ja temale head teeme kõiges ihu hädas.

R u u e s k ä s k.

Sina ei pea mitte abielu rikkuma.

Mis see on?

Meie peame Sumalat kartma ja armastama, et meie kassinaste
ja puhtaste elame kõnedes ja tegudes; ja et igauks peab oma abi-
kaasat armastama ja auustama.

S e i t s m e s k ä s k.

Sina ei pea mitte warastama.

Mis see on?

Meie peame Sumalat kartma ja armastama, et meie oma li-
gimese raha ehk wara ei wõta, ei ka kawala kauba ega petise tööga
eneste poole ei kisu; waid et meie tema wara ja päatoidust aitame
kaswatada ja hoida.

R a h e t j a s k ä s k.

Sina ei pea mitte ülekohut tunnistama oma ligi-
mese wastu.

Mis see on?

Meie peame Sumalat kartma ja armastama, et meie oma li-
gimese peale mitte kawalaste ei waleta, teda mitte ära ei anwa, keelt
ei pekja ega kurje kõnesid tema peale ei tõsta; waid et meie tema
eest kostame, kõik head temast kõneleme, ja kõik asjad heaks kääname.

Ü h e l s a s k ä s k .

Sina ei mitte himustama oma ligimese koda.

Mis see on ?

Meie peame Jumalat kartma ja armastama, et meie oma ligimese pärandust ehk koda kawalusega ei püüa ega õiguse nimel eneste poole ei kisu; waib et meie teda aitame, et tema seda enesele wõiks pibada.

R ü m n e s k ä s k .

Sina ei pea mitte himustama oma ligimese naist, fulast, ümardajat ega muud mis tema päralt on.

Mis see on ?

Meie peame Jumalat kartma ja armastama, et meie oma ligimese naist, peret ega weisib ära ei awatele ega wägisi ei wõta; waib et meie neid manitseme, et nemad paigale jääwad ja teewad, mis nende kohus on.

Mis ütleb nüüd Jumal kõigist neisfinastest käskudest?

Tema ütleb nõnda: Mina Issand, sinu Jumal, olen üks püha wihaga Jumal, kes wanemate patu nuhtleb laste kätte kolmandast ja neljandast põlwest saadik, nende kätte, kes mind wihkawad; aga neile, kes mind armastawad ja minu käsud peawad, teen mina head tuhandest põlwest saadik.

Mis see on ?

Jumal ahwardab nuhelda kõiki, kes neisfinastest käskudest üle astuwad; seepärast peame meie tema wiha kartma ja ei mitte nende finaste käskude wastu tegema; aga tema tõotab armu ja kõik head kõigile, kes need käsud peawad; seepärast peame meie teda ka armastama, tema peale lootma ja hea meelega tema käsku mööda tegema.

Teine peatükk.

Püha ristiusk.

Esimene õpetus.

Loomisest.

Mina usun Jumala Issa, Kõigewägewama, taewa ja maa Looja sisse.

Mis see on ?

Mina usun, et Jumal mind ja kõik loomad on loonud, mulle ihu ja hinge, filmad, kõrvad ja kõik liikmed, mõistuse ja kõik meeled on annud, ja veel hoiab; peale selle riided ja kingad, söömise ja joomise, koja ja maja, naese ja lapse, põllu, weise ja kõik wara, kõik ihu ja elu tarwidust ja toidust rohkesti ja igapäew annab; ja kõige häda ja kurja eest hoiab ja kaitseb; ja seda kõik teeb tema isalikust jumalikust armust ja heldusest, ja ei mitte seepärast, et mina seda väärt ehk teeninud olen. Selle eest on minu kohus teda kiita ja tänada, teenida ja tema sõna kuulda. See on tõesti tõsi.

Teine õpetus.

Lunastamisest.

Mina usun Jeesuse Kristuse, Jumala ainusündinud Poja, meie Issanda sisse, kes on saadud Pühast Waimust, ilmale toodud neitsist Maarlast, kannatanud Pontsiuse Pilatuse all, risti löödud, surunud ja maha maetud, alla läinud põrguhauda, kolmandal päeval jälle ülestõusnud surnuist, üles läinud taewa, istub Jumala, oma kõigewägewama Isa paremal käel, sealt tema tuleb kohut mõistma, elawate ja surnute peale.

Mis see on ?

Mina usun, et Jeesus Kristus, tõsine Jumal, omast Isast igaweste sündinud, ja ka tõsine inimene, neitsist Maarlast ilmale toodud, minu Issand on, kes mind, ärakadunud ja hullamõistetud inimest on peastnud ja lunastanud, kõigest patust, surmast ja kuradi wäest, ei mitte kulla ega hõbedaga, waid oma püha kalli werrega ja oma ilma süüta kannatamise ja surmaga; et mina tema oma pidin olema, tema riigis tema all elama ja teda teenima igaweses õiguses, wagabuies ja õndsuses, nõnda kui tema on üles tõusnud surmast, elab ja walitseb igawesti. See on tõesti tõsi.

Kolmas õpetus.

Pühitsemisest.

Mina usun Püha Waimu sisse, üht püha ristiko-

gudust, pühade osasaamist, pattude andeksandmist, liha ülestõusmist ja igawest elu. Amen.

Mis see on ?

Mina usun, et mina omast meelest ja wäest mitte ei wõi Jeesuse Kristuse, oma Issanda sisse uskuda ega tema juurde saada ; waid Püha Waim on mind ewangeliumi läbi kutsunud, oma annetega walgunud, õige usu sees pühitsenud ja hoitud ; nõnda kui tema kõik püha ristikogudust maa peal kutsub, kogub, walgustab, pühitseb ja Jeesuse Kristuse juures õige ja ainu usu sees hoiab ; sesjamas ristikogubuses tema minule ja kõigile usklikele igapäew kõik patud rohkest andeks annab, ja wiimsel päewal mind ja kõik surnud ülesäratab, ja minule kõige usklikega Kristuses, igawese elu annab. See on tõesti tõsi.

Kolmas peatükk.

Püha Meie Isa palwe.

Meie Isa, kes sa oled taewas, pühitsetud saagu sinu nimi, sinu riik tulgu, sinu tahtmine sündigu, kui taewas, nõnda ka maa peal, meie igapäewast leiba anna meile tänapäew, ja anna meile andeks meie wõlad, kui meie andeks anname oma wõlglastele, ja ära saada meid mitte liusatuse sisse, waid peasta meid kurjast ära : sest sinu päralt on riik ja wägi ja auu igaweste. Amen.

Esimesed palwe sõnad.

Meie Isa, kes sa oled taewas.

Mis see on ?

Sumal tahab meid seeläbi armulikult kutsuda, ei meie peame uskuma teba meie õige Isa ja meid tema õiged lapsed olewat ; et meie julgeste ja kindla lootusega teba peame paluma, nõnda kui armsad lapsed oma armast isa paluwad.

Esimene palwe.

Pühitsetud saagu sinu nimi.

Mis see on?

Sumala nimi on küll iseenejest püha; aga meie palume sessinases palwes, et ta ka meie juures saaks pühitsetud.

Kuidas sünnib see?

Kui Sumala sõna selgeste ja puhtaste õpetatakse ja meie ka pühaste kui Sumala lapsed seda mööda elame; siis aita meid armas taewane Ista! Aga kes teist wiisi õpetab ja elab, kui Sumala sõna õpetab, see ei pühitse mitte meie seas Sumala nime; selle eest hoia meid armas taewane Ista!

Teine palwe.

Sinu riik tulgu.

Mis see on?

Sumala riik tuleb küll ilma meie palweta iseenejest; aga meie palume sessinases palwes, et ta ka meie juurde tuleks.

Kuidas sünnib see?

Kui taewane Ista oma Püha Waimu meile annab, et meie tema püha sõna tema armu läbi usume ja Sumala meele pärast elame siin ajalikult ja seal igaweste.

Kolmas palwe.

Sinu tahtmine sündigu, kui taewas, nõnda ka maa peal.

Mis see on?

Sumala hea ja armuline tahtmine sünnib küll ilma meie palweta; aga meie palume sessinases palwes, et ta ka meie juures sünniks.

Kuidas sünnib see?

Kui Sumal kõik kurja nõuu ja tahtmist rikub, ja keelab neid, kes meid ei taha lasta Sumala nime pühitseda ega tema riiki meie juurde tulla, kui on kuradi, maailma ja meie liha tahtmine; waib kinnitab ja hoiab meid kindlaste omas sõnas ja usus meie otjani; see on tema armuline ja hea tahtmine.

Neljäs palwe.

Meie igapäewast leiba anna meile tänapäew.

Mis see on ?

Sumal annab igapäevase leiva küll ilma meie palweta kõigile furja inimestele ; aga meie palume sessinaſes palwes, et tema meie annaks jeda mõista ja tämiga wastu wõtta meie igapäewast leiba.

Mis on igapäewane leib ?

Kõik, mis meie ihu toiduseks ja ülespidamiseks tarwis läheb ; söömine, joomine, riided, kingad, koda, maja, põld, weised, raha, wara, waga abikaasa, wagad lapsed, waga pere, wagad ja truuid ülemad, hea walitus, hea ilm, rahu, terwis, auus elu, head sõbrad, truuid naabrid ja muud niisugused asjad.

W i e s p a l w e.

Ja anna meie andeks meie wõlad, kui meie andeks anname oma wõlglastele.

Mis see on ?

Meie palume sessinaſes palwes, et taewane Isa mitte ei tahaks waadata meie pattude peale ega nende pärast meie jeda keelba, mis meie palume ; sest meie ep ole jeda mitte wäärt ega pole jeda ka mitte teeninud ; waid tema tahaks meie jeda kõik armuſt anda, sest et meie iga päew palju pattu teeme ja küll selget nuhtlust teenime ; siis tahame meie ka siidamest andeks anda ja heal meelel head teha neile, kes meie wastu effiwad.

K u u e s p a l w e.

Ja ära saada meid mitte kiusatuse sisse.

Mis see on ?

Sumal ei kiusa küll kedagi, aga meie palume sessinaſes palwes, et Sumal meid tahaks hoida ja üles pidada, et furat, maailm ja meie liha meid ei peta ega saada ebausku, meeleärahaitmise ja mõne muu suure patu ja häbi sisse ; ja kui meid seega peaks kiusatama, et meie kummatagi wiimselt ära wõidame ja wõimuſt saame.

S e i t s m e s p a l w e.

Waid peasta meid ära furjast.

Mis see on ?

Meie palume sesfinases palwes kui ühel hoobil, et taewane Issa meid tahaks peasta kõigesugusest ihu ja hinge, waranduse ja auu kahjust; ja wiimaks, kui meie surma tunnike tuleb, õndsas otsa meile anda ja armuga sesfinasest hädaorust enese juurde taewa wõtta.

Wiimised palwe sõnad.

Seft sinu päralt on riik, wägi ja auu igaweste. Amen.

Mis on aamen ?

See on, et mina pean findlaste uskuma, et taewane Issa meie palwed helbeste on wastu wõtnud ja kuulnud; seft et tema ise meid on käsinnud nõnda paluda ja töotanud, et tema meid tahab kuulda. Amen, aamen, see on: jah, jah, see peab tõesti nõnda sündima.

Neljas peatükk.

Püha ristimise sakrament.

1. Mis on ristimine ?

Ristimine ei ole mitte paljas wesi, waid niisugune wesi, mis Jumala käsus on seatud ja Jumala sõnaga ühte pandud.

Mis Jumala sõna see on ?

Kui meie Issand Jeesus Kristus ütleb Matteuse raamatu wiimises peatükis: Minge ja tehke jüingriks kõik rahwad, neid ristides Issa ja Poja ja Püha Waimu nime sisse.

2. Mis annab ehk saadab ristimine ?

Tema saadab pattude andeksandimisest, peastab ära surmasti ja kuradisti, ja annab igawest õndsust kõigile, kes usuvad, nõnda kui Jumala sõnad ja töötused kuulutawad.

Misugused on need Jumala sõnad ja töötused ?

Kui meie Issand Jeesus Kristus ütleb Markuse raamatu wiimises peatükis: Kes usub ja keda ristitakse, see peab õndsaks saama, aga kes ei usu, seda peab hukka mõistetama.

3. Kuidas mõib wesi nii suuri asju teha?

Wesi ei tee seda tõesti mitte, waid Jumala sõna, mis weega ja wee juures on, ja usf, mis sedasama Jumala sõna wee sees usub; sest ilma Jumala sõnata on wesi paljas wesi, ja ei mitte ristimine; aga Jumala sõnaga on ta ristimine, see on üks elu wesi täis armu ja uuesündimise pesemine Püha Waimu sees, kuida püha Paulus ütleb Tiituse raamatu kolmandas peatükis: Jumal on meid õndsaks teinud uuesündimise pesemise ja Püha Waimu uuendamise läbi, keda tema on wälja walunud meie pääle rohkestes Seesuse Kristuse, meie Õnnistegija läbi, et meie, tema armu läbi õigeks tehtud, igawese elu pärijaks pidime saama lootuse järele; see on ustaw sõna.

4. Mis tähendab niisugune weeristimine?

See tähendab, et wana Adam meie sees igapäewase kahetsemise ja patustpöörmise läbi peab ära uputatud saama ja surema, kõige pattude ja kurja himudega, ja igapäew jälle ette tulema ja üles tõusma uus inimene, kes õiguses ja puhtuses Jumala ees peab igaweste elama.

Kus on see kirjutatud?

Püha Paulus ütleb omas raamatus Rooma, rahwale kirjutatud tuendas peatükis: Meie oleme Kristusega maha maetud ristimise läbi surma sisse, et otsegu Kristus on üles äratatud surmuisf Issa auu läbi, meie ka nõnda peame uues elus käima.

Viies peatükk.

Püha altari sakrament.

1. Mis on altari sakrament?

See on meie Issanda Seesuse Kristuse tõsine ihu ja veri, leiwa ja wiina all meile ristirahwale süüa ja juua, Kristuse enese seatud.

Kus see on kirjutatud?

Nõnda kirjutawad pühad ewangelistid Mattuus, Markus, Luukas ja püha Paulus:

Meie Jeesand Jeesus Kristus, sel ööl, kui teda ära anti, wöttis leiba, tänas, murdis ja andis oma jüngeritele ja ütles: „Wõtke, sööge, see on minn ihu, mis teie eest antakse, seda tehke minu mälestuseks!“

Selsamal kombel wöttis tema ka karika pärast õhtusöömaaega, tänas ja andis oma jüngeritele ja ütles: „Wõtke ja jooge kõik sealt seest: seesinane karikas on uus seadus minu weres mis teie eest ära walatakse pattude andeksandmiseks; seda tehke nii mitu korda, kui teie sest joote, minu mälestuseks!“

2. Mis kaju on meil seesugusest söömisest ja joomisest?

Seda näitawad meile need sõnad: „Mis teie eest antakse ja ära walatakse pattude andeksandmiseks;“ see on, et meile sakramendis pattude andeksandmist, elu ja õndsust nende sõnade läbi antakse; sest kus pattude andeksandmist on, seal on ka elu ja õndsust.

3. Kuidas võib ihulik söömine ja joomine niisugusid suuri asju teha?

Söömine ja joomine ei tee seda tõesti mitte, waid need sõnad: „Mis teie eest antakse ja ära walatakse pattude andeksandmiseks;“ need sõnad on ihuliku söömise ja joomisega ühes kui ülem asi sakramendis; ja kes neidsamu sõnu usub, sel on, mis nemad tunnistawad: pattude andeksandmine.

4. Kes wõtab auusaste seesinase sakramendi wastu?

Paastuda ja ihu poolest ennaft walmistada on küll üks kaunis wäljaspidine kombe; aga see on õieti ja hästi walmistatud, kes neid sõnu usub: „Mis teie eest antakse ja ära walatakse pattude andeksandmiseks“; aga kes neid sõnu ei usu, ehk kakkspidi mõtleb, see ep ole mitte wäärt ega hästi walmistatud, sest see sõna: „**Teie eest!**“ nõuab selgeid usklikka südameid.

Kirja wahemärgid.

- , komma, lühike finnipidamise märk.
- ; semikoolon, pikem finnipidamise märk.
- : koolon, näituse märk.
- . punkt, pikem finnipidamise märk kui endised, ka jutu ehk kõne lõpu märk.
- ? küsimise märk.
- ! õhkamise märk.
- „“ jutumärgid.
- ( ) [ ] klammerid ehk sulgumise märgid, $\frac{1}{2}$ kus wahel seletataw sõna seisab.
- ehk = ühendamise märk.
- mõtlemise kriips ehk märk.
- ' kustutamise märk.
- :: fordajad märgid, mis sõna ehk ütelist, mille järel nad seisawad, weel teist korda käsiwad lugeda ehk laulda.
- *† juurde lisanduse märk, millest teises kohas seletust antakse.
- § paragrahw ehk jaomärk.

Rehkenduse arwumärgid.

- + (p l u s) kolkuarwamise märk; $6+2$ tähendab kuus ja kaks.
- (m i n u s) mahaarwamise märk; $9-3$ tähendab 9-st wõta 3 ära.
- × kaswatamise märk; 5×4 tähendab 5 korda 4.
- : jagamise märk; $10:2$ tähendab 10 jagada 2-le.
- = wõrdlemise märk; $5+3=8$ tähendab 5 ja 3 on 8.

Eesti keele trüki- ja kirjutustähed.

Aa Bb Dd Ee Gg Hh Ii Jj
 Aa Bb Dd Ee Gg Hh Ii Jj
Kk Ll Mm Nn Oo Pp Rr Ss
 Kk Ll Mm Nn Oo Pp Rr Ss
Tt Uu Vv Ää Öö Õõ Üü
 Tt Uu Vv Ää Öö Õõ Üü

Latina keele trükitähed.

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg
 Aa Bb tse Dd Ee ehv Gg
Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn
 Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn
Oo Pp Qq Rr Ss Tt Uu
 Oo Pp ku Rr Ss Tt Uu
Vv Ww Xx Yy Zz Ää
 hvau Ww iks ipsilon tset Ää
Öö Üü

Suured ja väikesed Venekesele kirjutuse- ja trüki-tähed.

Aa Bb Cc Dd Ee Mm Nn
Aa Bb Cc Dd Ee Жж Зз
(Aa) (Bb) (Cc) (Dd) (Ee) (Ee) (Ee)

Ii Kk Ll Mm Hh Oo Pp
Ии Ii Kk Ll Mm Hh Oo Pp
(Ii) (Ii) (Kk) (Ll) (Mm) (Hh) (Oo) (Pp)

Pp Cc Tt Yy Ff Xx Цц Чч
Pp Cc Tt Yy Фф Xx Цц Чч
(Pp) (C) (Tt) (Uu) (ehw) (kha) (tse) (tſche)

Шш Щщ Ъъ Ьъ Ъъ Ъъ Ээ Юю
Шш Щщ Ъъ Ъъ Ъъ Ъъ Ээ Юю
(ſcha) (ſchſcha) (jeröi) (jer) (jätj) (jierj) (Ee) (Ju)

Яя Өө Vv Üü
Яя Өө Vv Йй
(Ja ja) (hwita) (iſhitſa) (iſkratſoi)

üfs-ford-üfs.

1 ford	1 on	1	1 ford	4 on	4	1 ford	7 on	7
2 ×	1 =	2	2 ×	4 =	8	2 ×	7 =	14
3 ×	1 =	3	3 ×	4 =	12	3 ×	7 =	21
4 ×	1 =	4	4 ×	4 =	16	4 ×	7 =	28
5 ×	1 =	5	5 ×	4 =	20	5 ×	7 =	35
6 ×	1 =	6	6 ×	4 =	24	6 ×	7 =	42
7 ×	1 =	7	7 ×	4 =	28	7 ×	7 =	49
8 ×	1 =	8	8 ×	4 =	32	8 ×	7 =	56
9 ×	1 =	9	9 ×	4 =	36	9 ×	7 =	63
10 ×	1 =	10	10 ×	4 =	40	10 ×	7 =	70
1 ford	2 on	2	1 ford	5 on	5	1 ford	8 on	8
2 ×	2 =	4	2 ×	5 =	10	2 ×	8 =	16
3 ×	2 =	6	3 ×	5 =	15	3 ×	8 =	24
4 ×	2 =	8	4 ×	5 =	20	4 ×	8 =	32
5 ×	2 =	10	5 ×	5 =	25	5 ×	8 =	40
6 ×	2 =	12	6 ×	5 =	30	6 ×	8 =	48
7 ×	2 =	14	7 ×	5 =	35	7 ×	8 =	56
8 ×	2 =	16	8 ×	5 =	40	8 ×	8 =	64
9 ×	2 =	18	9 ×	5 =	45	9 ×	8 =	72
10 ×	2 =	20	10 ×	5 =	50	10 ×	8 =	80
1 ford	3 on	3	1 ford	6 on	6	1 ford	9 on	9
2 ×	3 =	6	2 ×	6 =	12	2 ×	9 =	18
3 ×	3 =	9	3 ×	6 =	18	3 ×	9 =	27
4 ×	3 =	12	4 ×	6 =	24	4 ×	9 =	36
5 ×	3 =	15	5 ×	6 =	30	5 ×	9 =	45
6 ×	3 =	18	6 ×	6 =	36	6 ×	9 =	54
7 ×	3 =	21	7 ×	6 =	42	7 ×	9 =	63
8 ×	3 =	24	8 ×	6 =	48	8 ×	9 =	72
9 ×	3 =	27	9 ×	6 =	54	9 ×	9 =	81
10 ×	3 =	30	10 ×	6 =	60	10 ×	9 =	90

10 ford   10 on   100.
 10 ×   100 =   1000.
 1000 ×   1000 =   1,000,000.
 1000 miljoni on üfs miljard.

Suur üts: ford: üts.

1 ford	10	on	10	1 ford	13	on	13	1 ford	16	on	16
2 ×	10	=	20	2 ×	13	=	26	2 ×	16	=	32
3 ×	10	=	30	3 ×	13	=	39	3 ×	16	=	48
4 ×	10	=	40	4 ×	13	=	52	4 ×	16	=	64
5 ×	10	=	50	5 ×	13	=	65	5 ×	16	=	80
6 ×	10	=	60	6 ×	13	=	78	6 ×	16	=	96
7 ×	10	=	70	7 ×	13	=	91	7 ×	16	=	112
8 ×	10	=	80	8 ×	13	=	104	8 ×	16	=	128
9 ×	10	=	90	9 ×	13	=	117	9 ×	16	=	144
10 ×	10	=	100	10 ×	13	=	130	10 ×	16	=	160

1 ford	11	on	11	1 ford	14	on	14	1 ford	17	on	17
2 ×	11	=	22	2 ×	14	=	28	2 ×	17	=	34
3 ×	11	=	33	3 ×	14	=	42	3 ×	17	=	51
4 ×	11	=	44	4 ×	14	=	56	4 ×	17	=	68
5 ×	11	=	55	5 ×	14	=	70	5 ×	17	=	85
6 ×	11	=	66	6 ×	14	=	84	6 ×	17	=	102
7 ×	11	=	77	7 ×	14	=	98	7 ×	17	=	119
8 ×	11	=	88	8 ×	14	=	112	8 ×	17	=	136
9 ×	11	=	99	9 ×	14	=	126	9 ×	17	=	153
10 ×	11	=	110	10 ×	14	=	140	10 ×	17	=	170

1 ford	12	on	12	1 ford	15	on	15	1 ford	18	on	18
2 ×	12	=	24	2 ×	15	=	30	2 ×	18	=	36
3 ×	12	=	36	3 ×	15	=	45	3 ×	18	=	54
4 ×	12	=	48	4 ×	15	=	60	4 ×	18	=	72
5 ×	12	=	60	5 ×	15	=	75	5 ×	18	=	90
6 ×	12	=	72	6 ×	15	=	90	6 ×	18	=	108
7 ×	12	=	84	7 ×	15	=	105	7 ×	18	=	126
8 ×	12	=	96	8 ×	15	=	120	8 ×	18	=	144
9 ×	12	=	108	9 ×	15	=	135	9 ×	18	=	162
10 ×	12	=	120	10 ×	15	=	150	10 ×	18	=	180

1 ford 19 on 19	1 ford 24 on 24	1 ford 50 on 50
2 × 19 = 38	2 × 24 = 48	2 × 50 = 100
3 × 19 = 57	3 × 24 = 72	3 × 50 = 150
4 × 19 = 76	4 × 24 = 96	4 × 50 = 200
5 × 19 = 95	5 × 24 = 120	5 × 50 = 250
6 × 19 = 114	6 × 24 = 144	6 × 50 = 300
7 × 19 = 133	7 × 24 = 168	7 × 50 = 350
8 × 19 = 152	8 × 24 = 192	8 × 50 = 400
9 × 19 = 171	9 × 24 = 216	9 × 50 = 450
10 × 19 = 190	10 × 24 = 240	10 × 50 = 500
1 ford 20 on 20	1 ford 25 on 25	1 ford 60 on 60
2 × 20 = 40	2 × 25 = 50	2 × 60 = 120
3 × 20 = 60	3 × 25 = 75	3 × 60 = 180
4 × 20 = 80	4 × 25 = 100	4 × 60 = 240
5 × 20 = 100	5 × 25 = 125	5 × 60 = 300
6 × 20 = 120	6 × 25 = 150	6 × 60 = 360
7 × 20 = 140	7 × 25 = 175	7 × 90 = 420
8 × 20 = 160	8 × 25 = 200	8 × 60 = 480
9 × 20 = 180	9 × 25 = 225	9 × 60 = 540
10 × 20 = 200	10 × 25 = 250	10 × 60 = 600

Ladina eht Nooma numbrid.

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX	XX				
13	14	15	16	17	18	19	20				
XXI	XXX	XL	L	LX	LXX	LXXX	XC	C			
21	30	40	50	60	70	80	90	100			
CC	CCC	CD	D	DC	DCC	DCCC	CM	M			
200	300	400	500	600	700	800	900	1000			

K. Jaik'i

Raamatu-, kirjutusmaterjali- ja waatekaartide- ladu ja kauplus

Tartus

Peterburi uul. № 2, Henningi platsil,

joowitab oma rikkalikust ladust ühikult ja hulga wiisil teadusliku, waimuliku ja ilmaliku sisuga Cesti-keelseid raamatuid liht- ja ilukõites. Kõik uued raamatud on kohe pääle ilmumist saada ja niisamuti ka kõik ennemalt ilmunud raamatud, millede trükk weel otjas ei ole.

Täielik ladu kooli-raamatuid

uusid ja pruugitudid, mis linna- ja maakoolides tarwita-
takse ja pääle jelle on kõik muud õpeabinõud ühikult ja
juuremal mõõdul odawate hindadega saada.

Laulu-raamatuid

liht kõitest kuni kõige toredamate wäljamaa ilukõideteni
on juures wäljawalikus saada kõige odawamate hindadega.

Albumisid

päewapiltide, postkaartide ja mälestusesealmide jaoks juu-
repäralises wäljawalikus. Hinnad odawad.

Suur täielik wäljawalik kirjutusmaterjali,

nagu: kirjutus-paberid, postpaberid, ilupaberid, kirjalimbri-
tud, heftid, kladed, fuled, fulepääd, pliitatsid, igajugust tinti,
tasfuraamatud jne. juures wäljawalikus odawate hindadega.

Pilt-postkaarta kõige uuemate muustritega
Lihavõtte, Suviste ja Jõulu
pühadeks, Uueks aastaks ja
kõige tähtpäewade jaoks, nii kui sünni-, leeri-, kihluse-
pulmapäewaks j. n. e. Armastajad, lillekaartid, looduse
ilu, Eesti- ja Liivimaa maakohtad ja kõikjagu muid post-
kaartisid kõige suuremas väljavalikus.

Õnnesoowi kaartisid lihtsaid ja toredaid
süüdimise-, leeri-,
pulma- ja hõbe-
pulma päewaks, leina puhul kaastundnuje kaartisid j. n. e.

Õlivärwi ja liht piltisid, ja pilti-raamisid suures
väljavalikus ja parajate hindadega.

Konfettisid, serpentiinisid ja piltpostkaartisid tantsu-
õhtudeks lendawa posti jaoks.

Lugemiseks antakse välja

linna ja maale kõiki uuemaid ja waremalt ilmunud
raamatuid ja romaonisid wäheje maksu eest.

Tarwitan jällemüüjaid teistes paikades ja annan
neile kõige paremad protsendid.

Jällemüüjatel, kooliõpetajatel, seltsidel, raamatuko-
gudel, lugemiseringidel kõige kasulikum sisseostukoht.

Sirjalikud tellimised täidetakse ruttu.

Rohket osawõtmist lootma jäädes

kõige auustusega

K. Jaik'i raamatukauplus

Tartus ja Mustwe alewis.

